

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (УКРАЇНА)
ГУМАНІСТИЧНО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯНА ДЛУГОША
В МІСТІ ЧЕНСТОХОВІ (ПОЛЬЩА)**

**ISSN (print) 2617-0833
ISSN (online) 2617-0841**

**Міжнародний науковий журнал
«ОСВІТА І НАУКА»**

**ПРИРОДНИЧІ ТА ТЕХНІЧНІ НАУКИ
ГУМАНІТАРНІ ТА СУСПІЛЬНІ НАУКИ
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ**

Виходить два рази на рік

Випуск 1(30) 2021

МУКАЧЕВО-ЧЕНСТОХОВА

**MUKACHEVOSTATEUNIVERSITY (UKRAINE)
HUMANISTIC-NATURAL SCIENCES UNIVERSITY NAMED AFTER YANA
DLUHOSHA IN CZESTOCHOWA(POLAND)**

**ISSN (print) 2617-0833
ISSN (online) 2617-0841**

**International scientific journal
«EDUCATION AND SCIENCE»**

**NATURAL AND TECHNICAL SCIENCES
HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
ECONOMIC SCIENCES**

Published twice a year

Issue 1(30) 2021

MUKACHEVO-CZĘSTOCHOWA

**Міжнародний науковий журнал
«ОСВІТА І НАУКА»**

*Заснований у 2006 році. Виходить двічі на рік.
Співзасновники та видавці журналу*

*Мукачівський державний університет (Україна)
Гуманістично-природничий університет ім. Яна
Длугоша в місті Ченстохові (Польща)*

*У 2018 році перереєстрований, Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації КВ №23077-12917ПП*

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою
Мукачівського державного університету (Протокол № 13 від 22.04.2021 р.)*

Головний редактор:

Щербан Тетяна Дмитрівна – доктор психологічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України (Мукачево, Україна)

Заступники головного редактора:

Jerzy Piwowski – Dr. hab., Prof. AJD (Ченстохова, Польща)

Гоблик Володимир Васильович – доктор економічних наук, професор (Мукачево, Україна)

Відповідальний секретар: **Мовчан Катерина Миколаївна** (Мукачево, Україна)

СКЛАД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Розділ "Природничі та технічні науки"

Відповідальний редактор: Козарь Оксана Петрівна – доктор технічних наук, професор (Мукачево, Україна)

Члени редакційної колегії:

Злотенко Б.М. – д-р т. н., професор (Київ, Україна)

Блецкан Д.І. – д-р фіз.-мат. н., професор (Ужгород, Україна)

Boguslaw Wozniak – Dr. Eng., Prof. (Лодзь, Польща)

Шаблій О. І. – д-р геогр. н., професор (Львів, Україна)

Yuriy Povstenko – Prof. Dr. hab. (Ченстохова, Польща)

Ravolizak – Prof. Ing, PhD (Ружонберог, Словацька Республіка)

Кабацій В.М. – к. фіз.-мат. н., доцент (Мукачево, Україна)

Ігнатишин М.І. – к. т. н., доцент (Мукачево, Україна)

Смочко Н.М. – к. геогр. н., доцент (Мукачево, Україна)

Розділ "Гуманітарні та суспільні науки"

Відповідальний редактор: Теличко Наталія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор (Мукачево, Україна)

Члени редакційної колегії:

Попович Н.М. – д-р пед. н., професор (Мукачево, Україна)

Шандор Ф.Ф. – д-р філос. н., професор (Ужгород, Україна)

Оросова Рената – д-р філософії (Словацька Республіка)

Саболч Єва – д-р філософії, професор (Угорщина)

Beata Urbanowicz – Prof. hab. Dr., професор (Ченстохова, Польща)
Marzena Bogus – Dr. (Ченстохов, Польща)
Daniela Kukla – Dr., Prof. (Ченстохова, Польща)
Maryla Renat – Dr. (Ченстохова, Польща)
Максименко С.Д. – д-р психол. н, професор (Київ, Україна)
Ямчук Т.Ю. – к. психол. н. (Мукачево, Україна)
Швардак М.В. – к. пед. н., доцент (Мукачево, Україна)
Прокопович Л.С. – к. філол. н., доцент (Мукачево, Україна)
Малець О.О. – д-р і.н., доцент (Мукачево, Україна)
Морська Л.І. – д-р пед. н., професор (Львів, Україна)

Розділ "Економічні науки"

Відповідальний редактор: Реслер Марина Василівна – доктор економічних наук, професор (Мукачево, Україна)

Члени редакційної колегії:

Папп В. В. – д-р екон. н., професор (Мукачево, Україна)
Боднар М.І. – д-р екон. н., професор (Київ, Україна)
Задорожний Зеновій-Михайло В. – д-р екон. н., професор (Тернопіль, Україна)
Куцик П.О. – к. екон. н., професор (Львів, Україна)
Maya Margvelashvili – PhD. prof. (Тбілісі, Грузія)
Peter Šoltés – PhD. doc. Senior research fellow (Братіслава, Словачька Республіка)
Gozora V.A. – PhD. Prof. (Братіслава, Словачька Республіка)
Jan Hron – Prof. Ing, DrSc. dr. h.c. (Прага, Чеська Республіка)
Teresa Martyniuk – PhD. Prof. (Сопот, Польська Республіка)
Robert Magda – PhD. Prof. (Геделле, Угорська Республіка)
Ровт Алекс – к. екон.н. (США)
Пітюлич М.І. – д-р екон. н., професор (Ужгород, Україна)
Дем'ян Я.Ю. – к. екон. н., доцент (Мукачево, Україна)
Лизанець А.Г. – к. екон. н., доцент (Мукачево, Україна)
Лінтур І.В. – к. екон. н., доцент (Мукачево, Україна)

М 58

Міжнародний науковий журнал «ОСВІТА І НАУКА» / ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол. ред.); заст. гол. ред.: Jerzy Piwowarski; В.В. Гоблик. – Мукачево-Ченстохова: РВВ МДУ; Гуманістично-природничий університет ім. Яна Длугоша в місті Ченстохові, 2021. – Вип. 1(30). – 191 с.

УДК 37:001(051)-027.543-028.42"540*6"

Міжнародний науковий журнал "ОСВІТА І НАУКА" зареєстровано та проіндексовано в таких міжнародних наукометричних базах даних: *Index Copernicus (ICV 2019: 69,56)*, *ResearchBib*, *SJIF/Inno-Space (Марокко)*, *CiteFactor*, *Infobase Index (Індія)*, *DRJI (Індія)*, *Turkish Education Index*, *Global Impact Factor*, *Eurasian Scientific Journal Index*, зареєстрований в *Google Scholar*.

©Мукачівський державний університет, 2021
© Гуманістично-природничий університет ім. Яна Длугоша в місті Ченстохові (Польща), 2021

Пеняк В. С. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА США.....	88
Розман І. І., Яким О.М. РОЛЬ МИСТЕЦТВ У РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ ТЕКСТУ.....	93
Rozman I.I. THE LEVEL OF DEVELOPMENT OF FOREIGN LANGUAGE EDUCATION IN THE RESEARCH OF UKRAINIAN SCIENTISTS.....	97
Розман І. І. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ДОСЯГНЕНЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ БІОГРАФІСТИКИ: ЧЕРЕЗ УКРАЇНСЬКІ БІБЛІОТЕКИ.....	100
Telychko Natalia, Orsagosh Lyubov PRIMARY SCHOOL TEACHERS' TRAINING TO INNOVATIONAL FOREIGN LANGUAGES LEARNING TECHNOLOGIES USAGE.....	104
Telychko Natalia FORMATION OF FUTURE PHILOLOGISTS OF ENGLISH LINGUISTIC AND SOCIOCULTURAL COMPETENCE IN READING BY MEANS OF A POETIC WORK.....	106
Товтин Н.І. ФЕНОМЕН СИМВОЛУ В МИСТЕЦТВІ.....	109
Черепаня Н.І. ЕТНОЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА ДОШКОЛЬНИКА І РОЗВИВАЮЧЕ ПРЕДМЕТНО-ПРОСТОРОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ.....	114
Черепаня М. Т., Бурденюк Я.І. ДЕІНСТИТУАЛІЗАЦІЯ - КРОК ДО СКОРОЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО СИРІТСТВА.....	118
Яким О. М., Малеш М. Ю. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА ІНФОРМАТИКИ.....	121
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	
Братюк В. П., Мигович В. ЗАГАЛЬНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ.....	125
Гоблик В. В., Ліба Н. С. НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ОСНОВА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	130
Гоблик В.В., Шандор Ф.Ф., Щербан Т.Д. ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ НАУКОВОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	133
Гоблик В.В. ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ІГРОВОЇ ІНДУСТРІЇ НА ЕКОНОМІКУ.....	140
Gozora Vladimír, Resler Marina ENVIRONMENTAL ASPECTS OF SOCIAL RESPONSIBILITY OF BUSINESS.....	143
Максименко Д. В., Кручак Л. В. ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ КОН'ЮНКТУРИ ТОВАРНОГО РИНКУ.....	151

Список використаних джерел

1. Міжнародна стандартна класифікація освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://wiki.donntu.edu.ua/view/Міжнародна_стан..
2. Пасинкова І. Основні тенденції розвитку іншомовної освіти [Електронний ресурс] / І. Пасинкова. – Режим доступу: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/Polikultu...>
3. Першукова О. Тенденції розвитку багатомовної освіти школярів у країнах Західної Європи (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.) / О. Першукова // Український педагогічний журнал. – Київ, 2016. – № 2.
4. Смелянська В. Тенденції розвитку раннього навчання іноземних мов у початкових школах США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://scholar.google.com.ua/citations>

References

1. Mizhnarodna standartna klasyfikatsiya osvity [International Standard Classification of Education]. [online] Available at: https://wiki.donntu.edu.ua/view/Міжнародна_стан..
2. Pasyukova, I. Osnovni tendentsiyi rozvytku inshomovnoyi osvity [The main trends in the development of foreign language education]. [online] Available at: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/Polikultu...>
3. Pershukova, O., 2016. Tendentsiyi rozvytku bahatomovnoyi osvity shkolyariv u krayinakh Zakhidnoyi Yevropy (druha polovyna XX – pochatok XXI st.) [Trends in the development of multilingual education of schoolchildren in Western Europe (second half of the XX - beginning of the XXI century)]. *Ukrainian Pedagogical Journal*, 2.
4. Smelyans'ka, V. Tendentsiyi rozvytku rann'oho navchannya inozemnykh mov u pochatkovykh shkolakh SShA [Trends in the development of early foreign language learning in US primary schools]. [online] Available at: <http://scholar.google.com.ua/citations>.

УДК 37+929:027.7(477)(045)

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ДОСЯГНЕНЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ БІОГРАФІСТИКИ: ЧЕРЕЗ УКРАЇНСЬКІ БІБЛІОТЕКИ

Розман І. І.

POPULARIZATION OF PEDAGOGICAL BIOGRAPHICAL RESEARCH: THROUGH UKRAINIAN LIBRARIES

Rozman Iryna

У статті виокремлена вагома роль бібліотек щодо реалізації проектів про видатних педагогів України. Розглядається питання про популяризацію досягнень педагогічної біографістики шляхом зростання наукових осередків, студій й науково-педагогічних шкіл в Україні. Зазначено, що розвиток педагогічної бібліографії та біобібліографії в Україні пов'язаний з діяльністю бібліотечних установ.

Ключові слова: біобібліографічний, педагогічна біографістика, науково-інформаційне забезпечення, бібліотека.

The article highlights the great role of libraries in implementing projects about outstanding teachers of Ukraine. The issue of popularization of achievements of pedagogical biography by growth of scientific centers, studies and scientific and pedagogical schools in Ukraine is considered. It is noted that the development of pedagogical bibliography and biobibliography in Ukraine is associated with the activities of library institutions. From 2001 to 2002, the library implemented five biobibliographic projects: "Outstanding Teachers of the World", "Academics of the National

Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine", "Anniversaries of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine", "Teachers-Innovators in Ukraine", "Outstanding Teachers of Ukraine and the World". The common goal of the projects was scientific and information support of innovative development of Ukrainian pedagogical science and education and popularization and implementation of scientific developments in the practice of educational institutions of Ukraine. Each of them has its own structural and semantic features that require separate consideration. Bibliographic indexes of the series "Outstanding Teachers of the World" represent the legacy of figures who lived and worked from ancient times to the present. Abstracted publications represent the best traditions and experience of modern Ukrainian pedagogical biobibliography.

Key words: *biobibliographic, pedagogical biography, scientific and information support, library.*

Розвиток української педагогічної біографістики в кінці ХХ – на початку ХХІ століть дав серйозний поштовх для зростання наукових осередків, студій й науково-педагогічних шкіл в Україні, що, своєю чергою, обумовило й стимулювало формування і розвиток педагогічної бібліографії та біобібліографії.

Необхідно зазначити, що такий розвиток стосується і інших галузей гуманітаристики, тому суспільно-політичні, інтелектуальні, культурні зрушення, що відбулися зі здобуттям Україною державної незалежності, істотно змінили характер і спрямування діяльності бібліотечних установ, піднесли її на якісно новий рівень та відкрили принципово нові можливості поступу.

З 2001 – 2002 рр. реалізовано п'ять біобібліографічних проектів: «Видатні педагоги світу», «Академіки НАПН України», «Ювіляри НАПН України», «Педагоги-новатори в Україні» «Видатні педагоги України і світу». Спільною метою проектів стало науково-інформаційне забезпечення інноваційного розвитку української педагогічної науки і освіти та популяризація і втілення наукових розробок у практику діяльності освітніх закладів України. Кожен з них має свої структурно-змістові особливості, що потребують окремого розгляду.

Бібліографічні покажчики серії «Видатні педагоги світу» репрезентують спадщину діячів, які жили і творили від найдавніших часів до сьогодення.

Станом на 2015 р. у ній з'явилося ще одинадцять видань, три з яких присвячені В. Сухомлинському: у першому (2001р.) – в хронологічній послідовності подається бібліографія його педагогічних і художніх творів, виданих в Україні і зарубіжжі у 1987 – 2000 рр. та література про життєдіяльність педагога. У другому (2008 р.) – бібліографія його праць і документальних матеріалів про педагога, що з'явилися у 2001 – 2008 рр. Третє видання (2014 р.) – віщує документи і праці про визначного новатора, що з'явилися з 2008 р. або не були включені у попередні видання [4, с. 241].

Останній покажчик має вісім розділів, зміст яких складають: твори В. Сухомлинського, переклади, література про життєдіяльність педагога, зображення постаті В. Сухомлинського у літературі та мистецтві; розкрито діяльність установ, що мають його ім'я. Не забуті та висвітлені рецензії на видання В. Сухомлинського і праць про нього; представлені електронні ресурси про творчу спадщину педагога та бібліографічні видання. Цей бібліографічний досвід дозволяє говорити про зібрання і систематизацію відносно вичерпної бібліографічної бази про найвизначнішого українського педагога. Необхідно зазначити, що у науково-методичному плані він дуже корисний для формування покажчиків про інших діячів.

Насиченими в інформативно-бібліографічному плані є й інші видання серії «Видатні педагоги світу». Зокрема, у другому випуску, який присвячений Я. Корчаку (2003 р.), подаються бібліографія його творів, література про життєдіяльність і матеріали про увічнення пам'яті видатного польського гуманіста. Цитати з його творів і висловлювання відомих діячів про нього глибше розкривають особистість педагога. У додатках міститься перелік літературних творів Я. Корчака, прижиттєві видання його праць, електронні адреси з

інформацією про нього в Інтернеті [4].

Доволі схожими у структурно-змістовому відношенні є випуски з четвертого по дев'ятий, та одинадцятий цієї серії. Вони присвячені А.С.Макаренку (2008 р.), К. Ушинському (2010 р.), С. Русовій (2010 р.), М. Пирогову (2011р.), С. Чавдарову (2012 р.), Я. Чепізі (Зеленкевич) (2013 р.) і С. Батишеву (2015 р.), які приурочувалися ювілейним річницям їхнього народження. Ці біобібліографічні видання містять вступні статті про діячів та розташовані у хронологічному порядку, бібліографічні описи їхніх творів та студії українських й зарубіжних науковців про життєдіяльність педагогів.

Поява цих посібників стала результатом копійної пошуково-аналітичної роботи. Інформація інтегрує з радянських покажчиків, бібліографічних літописів, прикнижкових і пристатейних видань України, з бібліографічних списків дисертацій, інших досліджень.

У процесі підготовки їхні укладачі опрацьовували фонди архівних і бібліотечних установ сучасної України та ближнього і дальнього зарубіжжя, ресурси Інтернету тощо.

Реферовані видання репрезентують кращі традиції і досвід сучасної української педагогічної біобібліографії. Для них властиві такі загальні риси і особливості: представлена біографія педагогів з акцентом на основні дати життєдіяльності, дотримуючись лінійної хронології. Прослідковується чітка структурованість змісту, презентована бібліографія творів діячів у форматах описів праць за видами документів або за тематикою видань; тематичні переліки студій, документів, інформації в мережі Інтернет про їхні життя, діяльність, увічнення пам'яті. Подані документи за хронологічним або видовим принципами. Цікавим моментом є розміщення окремих текстів творів педагогів або уривки з них. Розроблено алфавітний покажчик назв праць педагогів, іменних покажчиків їхніх дослідників тощо.

У започаткованій 2002 р. з нагоди 10-річчя АНП України серії «Академіки АПН України» (з 2010 р. «Академіки НАПН України») упродовж наступних 15 років з'явилося близько 30 видань. Вони присвячені відомим педагогам сучасності, зокрема: М. Ярмаченку (2002 р.), І. Беху (2007 р.), М. Євтуху (2003 р.), О. Сухомлинській (2008 р., 2016 р.), О. Савченко (2008 р.), В. Мадзігону (2007 р.), С. Гончаренку (2013 р.) та ін.

Порівняно зі серією «Видатні педагоги світу», цей проект має свої структурно-змістові особливості, обумовлені сучасними аспектами науково-педагогічної діяльності. Зокрема, у його випусках представляються наукові школи вчених, як правило, з переліком захищених під їхнім керівництвом дисертацій.

У третій, започаткованій Державною науково-педагогічною бібліотекою ім. В. О. Сухомлинського, бібліографічній серії «Ювіляри НАПН України» упродовж 2001 – 2013 рр. з'явилося понад 30 випусків. Попри деяку структурно-змістову схожість із попередніми серіями, вони менші за обсягом та мають виразнішу науково-методичну спрямованість. Про це, до прикладу, свідчить 32 випуск, присвячений директорці Українського колежу ім. В. О. Сухомлинського В. Хайруліній. Видання презентує її досвід і творчий доробок з використання інноваційних методів, форм проведення уроків і виховних заходів тощо [2].

Ще виразнішу науково-методичну спрямованість має четвертий з черги бібліографічний проект «Педагоги-новатори в Україні», що ставить за мету систематизацію інноваційних досягнень сучасної педагогічної науки і практики шляхом створення інформаційного банку ефективних науково-педагогічних рішень з реформування і модернізації національної системи освіти.

У такому ж віртуальному форматі впроваджується п'ятий інформаційно-бібліографічний проект «Видатні педагоги України та світу», який, спочатку, з 2008 р., реалізувався під керівництвом П. Рогової у рамках тематичної науково-дослідницької роботи, а відтак переріс в окремий поліструктурний біобібліографічний ресурс.

На відміну від означених вище бібліографічних серій, він ґрунтується і популяризує передусім фонди Державної науково-педагогічної бібліотеки ім. В. О. Сухомлинського. Станом на 2015 р. ресурс містив дані про 42 педагогічні персоналії, переважно України. Для

їхньої презентації була обрана оптимальна структура, що складається з таких компонентів: біографія педагога; бібліографія його праць і наукових студій про його життєдіяльність; окремі тексти (здебільшого повні, іноді фрагменти) творів педагога; світлини й інші пов'язані з ним документи; матеріали про установи, які носять ім'я діяча; інформація про увічнення його пам'яті (пам'ятні знаки, наукові читання, освітянські премії) тощо.

Бібліографічний проект «Видатні педагоги України та світу» найбільш затребуваний серед сучасних науковців і освітянської громадськості: лише за два перші роки існування через спеціальний веб-портал його матеріалами скористалося понад 10 тис. осіб [1].

У розрізі педагогічної біографістики розглядаємо низку інших ініціатив і проектів, реалізованих Державною науково-педагогічною бібліотекою В. О. Сухомлинського. Вагомим внеском у формування педагогічної метабібліографії України стали видані у 2005 та 2010 рр. покажчики про її науково-інформаційну діяльність у 1999–2009 рр. Вони містять, відповідно, 226 і 345 назв різновидових публікацій (виданих окремо, внутрішніх журнальних і газетних тощо), що відображають масштабну працю з формування інформативного ресурсу та розвитку теорії і практики національної педагогічної бібліографії і біобібліографії.

Заслугує на відзначення створення друкованого каталогу «Підручники і навчальні посібники для початкових і середніх навчальних закладів (1748 – 1917 рр.) з фондів Державної науково-педагогічної бібліотеки ім. В. О. Сухомлинського». У ньому зібрано бібліографічні відомості про 1174 видання, укладені педагогами, літераторами, науковцями, що зробили вагомий внесок у розвиток національного шкільництва і підручникотворення та зберігаються у книжковому або журнальному форматах. Вони предметно аналізуються у спеціальних студіях [3, с. 274–278], тож лише відзначимо, що заходами співробітників бібліотеки Кабмін спеціальною постановою надав частині документів цього фонду статусу наукового об'єкта, що становить національне надбання України.

Список використаних джерел

1. Доркєну А. М. Інформаційний ресурс «Видатні педагоги України і світу» Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в контексті розвитку суспільства знань» / А. М. Доркєну // Українська біографістика: збірник наук. праць. – Київ, 2012. – Вип. 9. – С. 364–378.
2. Духовний простір Васи́лини Миколаївни Хайруліної: біобібліогр. покажч. – Київ: ФОП Корзун Д.Ю., 2013. – 128 с.
3. Мацібора Н. Г. Особливості історико-бібліографічного дослідження книжкових і журнальних колекцій XIX – початку XX ст. з фонду Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / Н. Г. Мацібора // Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – 2010. – Вип. 2. – С. 274–280.
4. Розман І. І. Українська педагогічна біографістика (друга половина XX –початок XXI століття): монографія / І. І. Розман. – Ужгород: РІК-У, 2020. – С. 240–243.

References

1. Dorkenu, A. M., 2012. Informatsiyni resurs «Vydatni pedahohy Ukrainy i svitu» Derzhavnoi naukovo-pedahohichnoi biblioteky Ukrainy imeni V. O. Sukhomlynskoho v konteksti rozvytku suspilstva znan» [Information resource “Outstanding teachers of Ukraine and of the world” State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine V. O. Sukhomlinsky in the context of the development of the knowledge society”]. *Ukrainian biography*, 9, pp. 364–378.
2. *Dukhovnyi prostir Vasylyny Mykolaivny Khairulinoi [Spiritual space of Vasilina Nikolaevna Khairulina]*, 2013. Kyiv: FOP Korzun D. Yu.
3. Matsibora, N. H., 2010. Osoblyvosti istoryko-bibliohrafichnoho doslidzhennia knyzhkovykh i zhurnalnykh kolektsii XIX – pochatku XX st. z fondu Derzhavnoi naukovo-pedahohichnoi

biblioteki Ukrainy imeni V. O. Sukhomlynskoho [Features of historical and bibliographic research of book and magazine collections of the XIX - early XX centuries. from the fund of the State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine named after V.O. Sukhomlinsky]. *Scientific works of the State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine named after V. O. Sukhomlinsky*, 2, pp. 274–280.

4. Rozman, I. I. 2020. Ukrayins'ka pedahohichna biohrafistyka (druha polovyna XX – pochatok XXI stolittya) [Ukrainian pedagogical biography (second half of the XX – beginning of the XXI century)]. Uzhhorod: RIK-U.

УДК 802.0:37-5

PRIMARY SCHOOL TEACHERS' TRAINING TO INNOVATIONAL FOREIGN LANGUAGES LEARNING TECHNOLOGIES USAGE

Telychko Natalia, Orsagosh Lyubov

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ІННОВАЦІЙНИХ ІНОЗЕМНИХ МОВ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Теличко Н. В., Орсагош Л.

The article aimed to the substantiation of the effectiveness of content and methodological support training primary school teachers to use innovative technologies foreign language teaching.

The problem of professional training of primary school teachers is investigated to the application of innovative technologies for teaching foreign languages in psychological pedagogical theory and practice. The conclusion about interdisciplinarity is made research problems, variability of approaches to the interpretation of the concepts of "innovation", "Innovative technologies", the lack of a single classification of technologies was stated learning foreign languages and mosaic work aimed at solving this problems, in particular regarding the development of content and methodological support and models as an ideal illustration of the process of training future teachers primary school to the application of innovative foreign learning technologies.

Key words: *professional competence, readiness, innovational foreign language learning technologies, primary school teacher's readiness to innovational foreign languages learning technologies usage.*

Стаття присвячена теоретичному обґрунтуванню ефективності змістовно-методичного забезпечення ідготовки вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов.

Досліджено проблему професійної підготовки вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов у психолого-педагогічній теорії та практиці. Зроблено висновок про міждисциплінарність проблеми дослідження, варіативність підходів до тлумачення понять «інновація», «інноваційні технології», констатовано відсутність єдиної класифікації технологій навчання іноземних мов і мозаїчність робіт, спрямованих на вирішення означеної проблеми, зокрема щодо розроблення змістовно-методичного забезпечення та моделі як ідеального унаочнення процесу підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов.

Поняття «інноваційні технології навчання іноземних мов у початковій школі» розтлумачено як сукупність нових методик, організаційних форм, методів, прийомів, засобів навчання, спрямованих на формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів, і забезпечує пізнавальну активність суб'єктів освітнього процесу.

«Готовність вчителя початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов» представлено як структурне утворення особистості.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>